

ANESTEZIE A POOPERAČNÍ PÉČE V CÉVNÍ CHIRURGII

Michálek P., Stern M., Štádler P. et al.

Galén 2012, první vydání, 443 s., ISBN 9788072628919

Monografie autorského týmu Michálek, Stern, Štádler et al. představuje v naší odborné literatuře výjimečný autorský počin jak z pohledu zvoleného tématu, tak formou a strukturou zpracování. Kniha pojímá v 6 oddílech tematiku anesteziologické péče v cévní chirurgii mimořádně komplexně a v řadě kapitol může sloužit jako vynikající referenční zdroj informací pro oblast, přesahující bezesporu rámec názvu knihy. Kapitoly anatomie a fyziologie cévního systému jsou zpracovány didakticky, způsobem umožňujícím retenci informací téměř po prvním přečtení. To samé platí o kapitole věnované dýchacímu systému. Náhorná schémata jsou někdy opravdu originální a o to více zapamatovatelná (např. obrázek vany v kontextu „stressed“ a „unstressed“ objemu v žilním systému). Kapitoly o problematice aortální svorky, mechanismu a klinických konsekvencích ischemie a reperfuze jsou zpracovány čtivě, pragmaticky a s rozumnou mírou skepse k účinnosti postupů prevence následků ischemie a reperfuze uváděných v současné odborné literatuře. Část knihy, věnovaná předoperační přípravě, a význam, jaký je věnován optimalizaci orgánových funkcí (pokud to samozřejmě stav pacienta vůbec umožňuje), považuji za jednu z nejlepších v celé knize. Oddíl věnovaný monitorování akcentuje význam klinického sledování, což je v dnešní době možností řady extenzivních monitorovacích modalit nutno opakovaně a důrazně připomínat. Osobně mne při čtení potěšilo i uvedení potenciálního významu techniky TCD, která je podle současného

stavu poznání zřejmě jedním z nejprínosnějších nástrojů detekce změn prokrvení mozku a její široké využití anesteziology asi teprve čeká. Hlavní část knihy je samozřejmě věnována technikám anestezie v kontextu jednotlivých operačních výkonů, kde je evidentně viditelná rozsáhlá a dlouholetá praxe autorů, což autoritu a odbornou důvěryhodnost celého díla posiluje a násobí. Oddíl Pooperační péče zahrnuje nejčastější stavy a jejich standardní (myšleno obvyklé) řešení, této části knihy bych osobně při pomyslném hodnocení nejspíše nedal maximální možný počet bodů, zejména z důvodu častého výskytu obecných (téměř apodiktických) tvrzení typu „porušení střevní permeability má za následek ... a v konečné fázi smrt“, aniž bych tím chtěl snižovat závažnost zvýšené permeability a její podíl na mortalitě, mám-li komentovat vybraný příklad. Ale na každém textu lze najít vždy něco, co se jeho hodnotitelům či recenzentům nemusí tzv. líbit a totální chvála čehokoliv bývá vždy trochu podezřelá. Mám-li však hodnotit knihu jako celek, tak asi trochu podezřelý budu – celé dílo totiž považuji za mimořádný počin v naší odborné domácí bibliografii, za knihu, která patří dle mého soudu jednoznačně do kategorie „you must have“ a která současně (a pro mě s potěšením) jasně ukazuje, jak skvělé odborníky, kteří umí dobře psát, náš obor má.

Prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., FCCM